WIM HOFMAN

De wereld van Wim Hofman, schrijver/illustrator

De langste broek

Ergens las ik over een man die een wereldrecord wilde vestigen. Hij wilde de langste broek van de wereld maken. Hij was 33 jaar oud en maakte een broek van 33 meter. Het was een onpraktisch kledingstuk, maar hij was eventjes beroemd. Veel mensen willen ergens het beste in zijn.

Laatst zag ik op tv kampioenschappen polsstokhoogspringen. De lat werd steeds hoger gelegd en de stok waarmee gesprongen moest worden, leek steeds langer. Je vraagt je af waar zoiets gaat eindigen. Het is een vreemd gezicht om iemand met zo'n lange stok hard te zien lopen. Gelukkig is zo'n stok buigzaam. Degene die de sprong waagt, wordt als het ware de lucht in gezwiept. Een spannend zicht.

Het neerkomen is ook niet niks. Degene die de sprong heeft gemaakt, valt diep weg in een kussen en moet daarna nogal wat moeite doen om er vanaf te komen. Het gaat echter niet om het vallen, maar om de hoogte die gehaald wordt. Het record staat nu op 6 meter 21.

Toen ik twaalf was hadden we sportdag en ik ging hoogspringen. Ik sprong 1 meter 20 en viel op een hark waarmee ze af en toe het zand aanharkten waarin je terechtkwam. Hoogspringen kun je ook op opvallende manieren doen.

Deze zomer wordt er veel gesport. Zo zijn er wielerrondes. Soms zijn ze zwaar en dan fietst men zo hard mogelijk een steile berg op en men zorgt dan ervoor dat de benen niet ontploffen. Als men na veel inspanningen boven is gekomen, rijdt men dan zo snel mogelijk weer naar beneden. Soms probeert men wel 100 kilometer per uur te halen. Men remt wel wat af bij bochten, al draagt zo'n renner wel een valhelm.

Er zijn allerlei records. Men heeft onlangs het record pluimvee opruimen gebroken. Men haalde een aantal van 46 miljoen geruimde kippen, vleeskuikens, eenden en kalkoenen. In Nederland alleen al ruimde men bij de laatste vogelgriepepidemie 3.244.880 kippen en vleeskuikens.

In Zeeland, en dat is leuker, werkte men onlangs een tijdlang aan iets dat het langste schilderij van de wereld moet worden. Ik mocht er ook aan meedoen en dacht er eerst aan daarbij mijn fiets en een zwabber te gebruiken om sneller te kunnen werken. Het bleek echter een serieuze zaak. Allerlei mensen: kunstenaars en schoolkinderen deden hun best er iets moois van te maken en ik zag kleurige huizen en bomen met bloemen en vogels en vissen en de zon en de maan en sterren. Het werd steeds langer, dat schilderij. Later werd het opgerold en naar Tsjechië gebracht waar men ook al een flink stuk af had en men is daar misschien nog wel bezig. Misschien blijven mensen eraan doorschilderen en komt het schilderij nooit af en zo wordt het dan een oneindig lang schilderij.

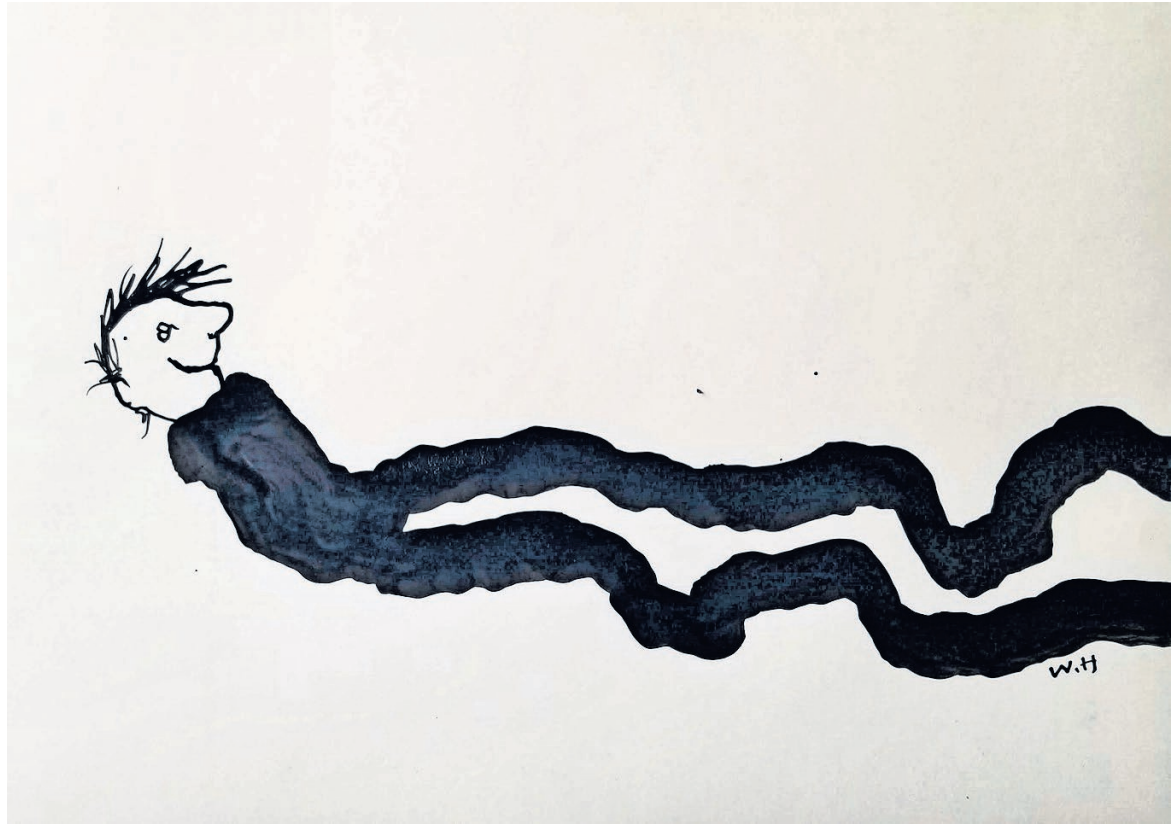

Iman Sprenger debuteert met roman Bijlhout en Bakkeljauw

Erfschaamte over slavernij

Er moeten heel wat Middelburgers zijn die als ze in hun familiegeschiedenis duiken een historische band met Suriname vinden. Iman Sprenger kwam er zelf ook achter toen hij op zijn naam zocht in het Zeeuws Archief.

Theo Giele
Middelburg

Iman Sprenger bij het slavernijmonument op de Balans in Middelburg. FOTO DIRK-JAN GJELTEMA

Sprenger groeide op in Zeeland en woont in Amsterdam. Hij verbleef enkele periodes in Suriname. De eerste keer ruim veertig jaar geleden als docent, de laatste keer in 2019 om onderzoek te doen voor zijn masterstudie antropologie die hij na zijn pensionering begon. Zijn onlangs verschenen debuutroman *Bijlhout en Bakkeljauw* is gebaseerd op zijn ervaringen. De hoofdpersonen in het boek zijn een oudere antropoloog (Ivo Tholen van Vlissingen) en zijn jonge medewerkster Eva Spoors. Zij is naar Suriname vertrokken voor onderzoek in een plantage. Als hij lange tijd niets meer van haar hoort gaat hij op zoek naar haar.

In de roman zijn de slavernij en de gevolgen die het tot op de dag van vandaag heeft het centrale thema. Eva Spoors ontdekt dat haar voorouders profiteerden van een economie die gebaseerd was op dwangarbeid van slaafgemaakten.

Iman Sprengers verre voorouder is Johan Valentijn Sprenger. Hij trouwde in de achttiende eeuw met de Middelburgse redersdochter Johanna Cornelia Spoors. Spoors & Sprenger onderhielden tot aan de opkomst van de stoomschepen een lijndienst tussen Nederland en de kolonies in Zuid-Amerika.

In de familie Sprenger werd over dat Surinaamse verleden nooit gesproken. Daarvoor was het te lang geleden. „Het verhaal was dat de opa van mijn vader nooit heeft hoeven te werken. Hij leefde van familiekapitaal dat 'van de VOC' was. Maar dat bleek toch niet te kloppen. Het was niet Oost-, maar vooral West-Indië waar dat geld was verdiend. Na 1810 voeren ze nog op Indonesië, maar toen bestond de VOC niet meer. Toen ik in het Zeeuws Archief de zoektermen Sprenger en slavernij intikte, kwamen de archieven van Spoors en Sprenger tevoorschijn."

Voor zover valt na te gaan heeft de rederij van zijn verre voorouder Johan Valentijn zelf geen slaven vervoerd. Hun schepen deden Afrika niet aan. Maar ze waren wel diep verbonden met de handel en transport van producten uit de plantages die draaiden op de slavernij.

> **Wij hoeven de Surinamers niet te vertellen hoe ze moeten leven**
> – Iman Sprenger

Erfschuld

In de roman spreekt zijn romanfiguur Eva van erfschuld en verwijt ze zichzelf dat ze op de huidige bewoners van de plantages (dorpen in het binnenland) neerkijkt. Iman Sprenger heeft daarmee een actueel thema te pakken dat ook door podcastmaaksters Maartje Duin, ook met Middelburgse roots, en Peggy Bouva werd aangesneden in *De plantage van onze voorouders*.

„Erfschuld? Nee, schuld zou ik het zelf niet noemen. Eerder erfschaamte", zegt Iman Sprenger. „Je voelt wel een verantwoordelijkheid." Dat leidde ertoe dat hij met anderen in 2016 hielp bij het opzetten van het eerste hospice in Suriname. Na afschaffing van de slavernij werden eerst Hindoestanen en later Javanen naar de 'Volksplanting' Suriname gebracht om er onder wurgcontracten te werken. „We hebben al die mensen daarnaartoe gesleept. Toen er geen winst meer te behalen viel, hebben we ze de zak gegeven. Zoek het maar uit. Vind je het gek dat mensen zich daar achtergelaten voelden."

Witte man

Als witte man dans je op het slappe koord in de discussie over etnische thema's, heeft hij geleerd. Neem alleen het woord ontwikkelingshulp. „Het gaat ervan uit dat wij Europeanen kennis hebben en zij niet. Het komt toch voort uit een koloniale gedachte. Daar stond ik vroeger ook niet bij stil. Maar wij hoeven de Surinamers niet te vertellen hoe ze moeten leven. Dat weten ze echt wel zelf. Kennis is inherent goed, dacht ik vroeger, maar dat is maar de halve waarheid. Wij brengen die kennis vanuit een Hollandse achtergrond."

Bijlhout en Bakkeljauw, Iman Sprenger, Songline uitgeverij, verkrijgbaar als paperback en e-book via bijlhoutenbakkeljauw.nl. Op deze site is ook achtergrondinformatie te vinden over slavernij en 'De Wilde Kust', zoals Suriname en de buurlanden werden genoemd.